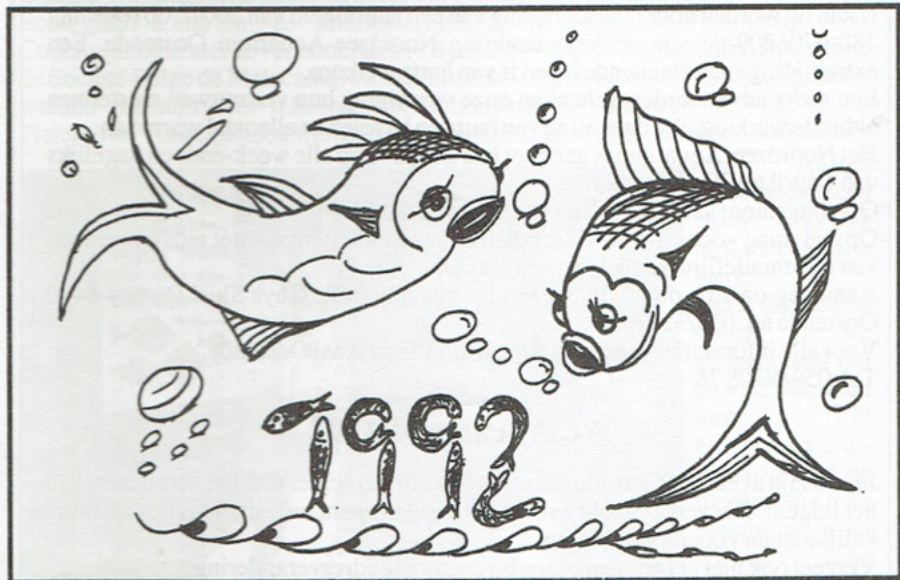


Vriendenkring van het Noordzee-aquarium Oostende

[Bestemming]

Driemaandelijks Tijdschrift - 4de trimester 1992 - nr 10 - afgiftekantoor Oostende X



In dit nummer: Verslag tentoonstelling Zeesymfonie / Aanbreng
zeebiologisch materiaal / Ledenlijst / Levende zoedieren
transporteren / De Garnaal / Red de dolfijnen / Bretoense en
Normandische aquariums / Voordracht over het eerste
zeeaquarium te Oostende / Ons Gazetje.

De Vriendenkring van het Noordzee-Aquarium is een vereniging die op de eerste plaats een ruggesteun wil zijn voor de degelijke werking van het Noordzee-Aquarium en dit in samenwerking met het Stadsbestuur en de diensten van het Aquarium zelf.

De vereniging heeft geen bindingen met andere verenigingen noch met politieke partijen.

De vereniging heeft tot doel mede te werken aan de verdere uitbouw en inrichting van het Noordzee-Aquarium, aan het verrijken van de verzamelingen door het bekomen van schenkingen of giften in eigendom of bruikleen, door het aanschaffen ten behoeve van het Aquarium door middel van door de vereniging bijeen te brengen fondsen, van voorwerpen met artistieke, archeologische, historische, natuurhistorische of folkloristische waarde, alsook het aanbrengen van levend zeebiologisch materiaal voor de aquaria.

De vereniging kan voordrachten, reizen, toeristische manifestaties en tentoonstellingen inrichten, allerlei drukwerken uitgeven en in het algemeen alles doen wat van aard is om de publieke belangstelling voor het Noordzee-Aquarium te stimuleren.

De leden ontvangen het driemaandelijks contactblad en genieten een korting van 50 % op het toegangsgeld tot het Aquarium.

Deze korting wordt toegestaan door het Stadsbestuur Oostende en dit op vertoon van de lidkaart Vriendenkring Noordzee-Aquarium.

U kan lid worden door overschrijving van een jaarlidgeld van 200 fr. op rekening 280-0706209-86 van de Vriendenkring Noordzee-Aquarium Oostende. Een extrabijdrage van steunende leden is van harte welkom.

Een reeks adverteerders schenken onze vereniging hun vertrouwen en steunen aldus de werking. We danken ze van harte en bevelen ze allemaal warm aan.

Het Noordzee-Aquarium is gans het jaar geopend op alle week-ends en dagelijks van 1 april tot 30 september.

Openingsuren: van 10 tot 12 en van 14 tot 18 uur.

Op aanvraag voor groepen en scholen zijn er rondleidingen met gids en vertoon van informatiefilm op elke dag van het jaar.

Aanvraag daartoe dient gericht aan havenkapitein R. Ghys Sluis Demey 8400 Oostende tel. 059/32 16 69.

Voor alle informatie Noordzee-Aquarium Visserskaai Oostende

Tel: 059/50 08 76

We zijn al herfst '92

Ja, we zijn al herfst '92 en nog enkele leden blijven achter met het vereffenen van het lidgeld. Die vergetelheid gauw eens regelen, want uw lidgeld is de daadwerkelijke steun voor de vereniging.

Vergeet ook niet het ons te melden bij eventuele adresverandering.

Wie vanaf nu zich inschrijft als nieuw lid ontvangt de lidmaatschapskaart 1993 en natuurlijk ook het regelmatig tijdschrift.

Een tip voor de jaarwisseling: schenk een abonnement op ons tijdschrift aan een vriend of kennis. Dat doet hem of haar plezier en onze vereniging ook. Zo zijn beiden gelukkig.

Zeesymfonie

Van 23 juli tot 4 augustus organiseerde onze Vriendenkring de tentoonstelling "Zeesymfonie" in zaal El Mar St Petrus en Paulusplein te Oostende.

Naast de vele toeristen uit binnen- en buitenland en andere kijklustigen hebben ook honderden Noordzee-aquariumvrienden er een bezoek gebracht.

Het was voor ons verrassend aangenaam te kunnen rekenen op de spontane medewerking van organisaties die zich bezig houden met het wetenschappelijke, de natuurhistorie en de folklore van het zeeleven.

Alhoewel beperkt door de ruimte in de zaal hebben we toch alle deelnemers een goed plaatsje kunnen geven.

Het Stadsbestuur zorgde voor de nodige barden, doeken, vlaggen en planten. Radio 't Visschertje bracht er wat achtergrondmuziek. De Firma Ledaine stelde gratis een video ter beschikking voor het projecteren van de filmen: Promotie Visserhaven Oostende en de Aquariumfilm.

Wetenschappelijke aspecten van het zeeleven werden belicht door het Rijksstation voor de Zeevisserij, het Instituut voor Zeewetenschappelijk Onderzoek en het Unesco-vormingscentrum. Daarnaast werd zeenatuur voorgesteld door het Marien-Ecologisch Centrum, de Strandwerkgroep, de Belgische vereniging voor Conchyliologie met de verzamelaars F. Boone, F. Nolf, T. Vanhoeck en R. Coelus, de Société Belge de Malacologie met kunstfoto's van J. Senders. Folkreaspecten werden gebracht door scheepsmodellenbouwers R. Vanhoeck, R. Pillu en A. Pieters, het Visserijmuseum en de dansgroep De Zeepaardjes. Boekhandel Bioserv



Stand van F. Nolf

van Aalter presenteerde een ruime keuze maritieme werken.

Het is dank zij de steun en de genegenheid van de vele vrienden van het Noordzee-Aquarium en de deelnemende verenigingen dat we de tentoonstelling konden organiseren en de vooropgestelde



doelstellingen met succes bereiken.

Niet alleen het publiek heeft op Zeesymfonie het zeeleven wat beter leren kennen maar ook de verenigingen onderling hebben elkaar beter leren kennen en contacten gelegd met zicht op de toekomst.

Tijdens de officiële openingsplechtigheid op zaterdag 25 juli beloofde burgemeester Julien Goekint dat het Stadsbestuur alles in het werk zal stellen om de zeegerichte verenigingen aan hun trekken te laten komen.

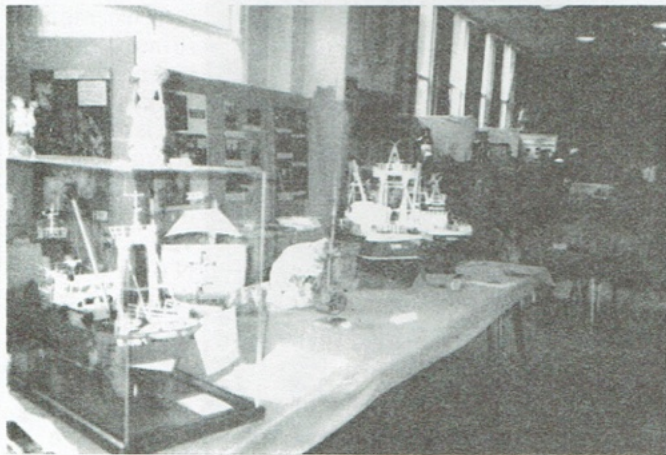
We danken de pers voor de lovende artikels. We danken de deelnemers. We danken de stille werkers die hielpen de tentoonstelling opzetten en afbreken. We danken de Zeepaardjes voor de presentatie tijdens de receptie. We danken de mensen die zorgden voor de schoonmaak en de bar. We danken de Politie die een oogje in het zeil hield tijdens de nachten.

Welgeteld hebben 45 mensen rechtstreeks geholpen aan de tentoonstelling en dit voor circa 4000 bezoekers.

Enkele markante indrukken van bezoekers aan de tentoonstelling "Zeesymfonie"

1. *Il s'agit d'une excellente initiative. Il faut essayer de trouver des "sponsors" pour avoir des subsides afin d'améliorer l'état de l'Aquarium. La ville d'Ostende doit faire le maximum pour aider des initiatives de ce genre. Brava et merci.*

L. Preud'Homme, Bruxelles



Stand van de scheepsmodellen

2. *Von dieser wunderschönen Ausstellung war unsere Familie begeistert. Wir danken für ihre Arbeit Familie Outmann aus Weimar*

3. *Ongelooflijk wat de Noordzee aan variatie te bieden heeft. Een lovenswaardig initiatief, voor herhaling vatbaar. Van Durme Renée*





Stand van het marien-ecologisch centrum

4. Een
openbaring,
Familie
Gheysens,
Kuurne

5. *Grace
thought it is
fantastic and
my opinion is
the same G.
and R. Ireland*

6. *Je vous fé-
licite pour la
merveilleuse
exposition. Je*

*travaille pour l'amélioration du milieu. Je rencontre les personnalités
européennes et je ne manquerai pas de faire en sorte que vous ayez des
subsides pour l'amélioration du Musée.*

A. Thieffry

7. *Interessant, ruim, met prachtverzamelingen. Blij dat ik er was.
Proficiat. Dank voor de gesprekken.*

Ben Gryson, Menen

8. *Wij als Oostendenaars wensen u allen een hartelijke proficiat met
uw zeer leerzame tentoonstelling.*

A. en J. St Martin

9. *C' est super. On en apprend un peu plus sur la vie marine.
J'ai 12 ans.*

Sébastien Assenmaker

10. *Leuk om het gezien te hebben.*

Familie Niemeyer Albergen, Holland

11. *Ich war begeistert von der Ausstellung.*

F. Kirsch St. Vith

12. *Van Segers uit Gent één woord "Proficiat"*

13. *Alles in Alles*

'een visser'

14. *Planckaert Fr. en zoon hopen dat jullie toekomend jaar weer zo'n
tentoonstelling op touw mogen zetten. Van harte proficiat aan alle
medewerkers.*

Aanbreng zeebiologisch materiaal

Periode van 15 juni tot 15 september 1992

Datum	Schip	soort materiaal
15 juni	Z 185	een gevlekte gladde haai, 3 snotdolven, 2 zeewolven, 5 heremietkreeften, 2 zee-egels, 2 wijdmantelschelpen
18 juni	O 29	8 tepelhoorns, 4 tongetjes, 1 schol, 1 schar, 1 tros zeebateieren, 1 roggetje
21 juni	Z 92	3 snotdolven, 2 zeewolven, 30 dodemansduimen, 1 zee-egel, 1 kamster, 5 zeeklitten, 10 slangsterren, 10 negenvoeten, 2 noordhorens, 2 paardemossels, 15 zeedahlia's, 3 sterroggen, 3 zeesterren
23 juni	O 29	1 misvormde tong
25 juni	O 62	een stuk boomhars van 2 kilogram
4 juli	O 192	20 heremietkreeften, 1 wijde mantel
	O 190	1 witte tong (albino)
	O 481	garnalen als visvoer
12 juli	Z 92	1 zeeduivel, 2 puitalen, 3 tongsscharren, 3 augustinuskrabben, 5 zee-egels, 30 zeedahlia's, 20 dodemansduimen, 15 negenvoeters, 5 brokkelsterren
15 juli	O 190	stuk wervel van een zeezoogdier
	O 62	visvoer
20 juli	O 172	kruikscherf
	O 192	steen met fossiele schelp
25 juli	O 62	10 rivierprikken en visvoer
	O 23	1 hondshaai, 1 zeedonderpad, 5 tongetjes
8 augustus	Franlis 6	1 zeekarper door toedoen van Frans Vandebrande
11 augustus	Z 92	2 kleine octopussen, 4 eetbare zeeappels, 4 heremietkreeften
16 augustus	Franlis 6	1 zeekarper
	O 481	1 lipvis
	Z 43 (Verminck D.)	11 kleine zeekeeften
22 augustus	Z 185	1 harnasmantje, 3 zee-anemonen, 1 fluwelen zeemuis, 2 heremietkreeften. Vanhoek A. schonk een opgezette kop van een grote zeeduivel. Verstraelen R. schonk kuipjes om vissen te vervoeren.
6 september		kinderen Barbaix schenken sturgarnalen
8 september	Z 43	1 trekkervis
11 september	O 110	2 trekkervissen
14 september	O 110	1 trekkervis
15 september	O 533	2 dode trekkervissen

We danken hierbij van ganser harte alle reders, schippers, bemanningen en particulieren die onbaatzuchtig en met veel genegenheid het Noordzee-Aquarium bevoorraden.

Aanvullende ledenlijst

- 618 De Maria Lorenzo Dr. Ed. Moreauxlaan 43 8400 Oostende
- 619 Racoux Eugène Noord Edestraat 27 8400 Oostende
- 620 Alleman Fernand Res. Astrid winkel 1 Kapellestr. 58 8450 Bredene
- 621 Lauwers Paul Marsstraat 133 2900 Schoten
- 622 Maes Viviane Kapellestraat 22 8450 Bredene
- 623 Minigolf Seghers Dorpstraat 9 8420 De Haan
- 624 R. Vieren-Verleene Nijverheidstraat 34 8400 Oostende
- 625 Germonpré Julien Meidoornstraat 33 8400 Oostende
- 626 Kiekens-Sandele Vanhembdenstraat 45 8400 Oostende
- 627 Pieters-Dobbelaere Kwikstaartlaan 16 9032 Wondelgem
- 628 Verween-Blontrock Trekweg 11 9950 Waarschoot
- 629 Tournoy A. Duivenhokstraat 66 8400 Oostende
- 630 Pillu Dirk Hennepstraat 49 8400 Oostende
- 631 Debackere Eullyn Generaal Lemanlaan 93 8310 Assebroek
- 632 Meynekens Eddy Visvijverstraat 63 2230 Ramsel
- 633 Van Durme Magda Londenstraat 7 bus 3 8400 Oostende
- 634 Van Durme Alexandra St. Pietersstraat 6 8400 Oostende
- 635 Van Durme Renée Breemputstraat 131 1800 Vilvoorde
- 636 Lonneville-Lambrecht Ettelgemstraat 92 8490 Jabbeke
- 637 Benschop C. Engweg 22 3920 DNElst Nederland
- 638 Ruyschaert Agnes Prins Boudewijnstraat 15 8400 Oostende
- 639 Tilburgh Erwin Handelsstraat 129 1840 Malderen
- 640 Vanhassel Antonio Distellaan 58 8400 Oostende
- 641 Smissaert Marcel Noordhofstraat 24 8450 Bredene
- 642 Hesburg Vic Metselaarstraat 38 8400 Oostende
- 643 Vincke Freddy Torhoutsesteenweg 439 8400 Oostende
- 644 Bonte Jozef Keuvelhoekstraat 35 8300 Knokke
- 645 Lahaye-Coulier Werktuigkundigestraat 41 8400 Oostende
- 646 Legein-Lanoo Visserskaai 14 8400 Oostende
- 647 Desaever-Druyve Koninginnelaan 71 8400 Oostende
- 648 Verhaeghe Denise H. Consciencelaan 1B 8450 Bredene
- 649 Lancsweert Modest Thomas Van Loostraat 46 8400 Oostende
- 650 Verleene Roger St. Antoniusstraat 32 8400 Oostende
- 651 Vandierendonck André Felix Timmermansstr. 43 8301 Knokke-Heist
- 652 Desmet Jacqueline Romestraat 16 8400 Oostende
- 653 Vandoorn Willy Oostendelaan 201 8430 Middelkerke
- 654 Vanhenden-Vanthuyne H. Klaprozenlaan 7 8450 Bredene
- 655 Verminck Danny Sgt. De Bruynestraat 15 8400 Oostende

Steunende leden 1992

Nr.	Naam		
1	Goekint Julien	288	Hennaert Norbert
6	Flitser-Gevaert J.	299	Lustrerie PVBA Avenue
8	Vanhoeck Arthur	293	Maeyaert Tony
13	Duynslaeger Cyriel	315	Vandenbergh Robert
49	Barbaix-Spegelaere R.	330	Michiels Jean
76	Belpaeme Blanche	331	Michiels Guy
90	VZW Centrum Vogelasiel	349	BVBA Strandhotel
95	Kerchof J.	461	Sercu-Vranckx R.
162	Serie Eddy	504	Callebout-Coenye Bl.
163	Lietard Edwin	551	Bogaert Jacques
164	Law James	552	Claeys Nelly
175	Coelus R.	567	Van Isacker Ignace
180	Verbeke Frans	580	St Martin Jules
197	Homarium N.V.	591	Anseeuw Michel
227	Flitser August	600	Verleene Frans
247	Tourlousse Henri	620	Alleman Fernand
262	Vanhove Louis	621	Lauwers Paul
270	Derudder Gilbert	622	Maes Viviane
274	Berard-Mouque J.	626	Kiekens-Sandele

Zij hebben dit jaar naast hun lidgeld een extra-financiële bijdrage gegeven ten bate van onze vereniging, waarvoor we ze zeer hartelijk danken; deze lijst kan en mag natuurlijk nog steeds aangevuld worden.



Een zomerse namiddag aan de Visserskaai

Levende zeedieren transporteren

Stel je voor dat je rustig aan het wandelen bent in de straat en er plots een net over je gesmeten wordt. Je weet niet wat er gebeurt, je zwaait met je armen, trekt en sleurt en schreeuwt, maar niets baat.

Je verliest je evenwicht en netmazen wringen om je keel en vooraleer je het goed beseft zit je opgesloten in een kleine kamer met een angstig bonkend hart en je verwilderde ogen tasten schichtig de omgeving af tot het tot je doordringt dat je gevangen zit. Waarom weet je niet.

Hetzelfde gebeurt ongeveer met een argeloos visje dat gevangen wordt. Het dier komt in een stress-situatie. Wij, visvangers, merken daar meestal niet veel van omdat de vis niet kan schreeuwen en roepen. Een rode poot maakt wel een knorrend geluid als we het beest vastgrijpen maar we vinden dat sympathiek en daarvoor krijgt die vis de naam knorhaan.

Ook als we levende vissen in een emmer water of bak brengen spartelt die nog wel eens maar blijft dan meestal rustig tegen de bodem. Sommige zijn echter zodanig gestresseerd dat ze beginnen te braken.

Levende zeedieren uit hun vrije zeeewater overbrengen naar een aquarium is geen gemakkelijke zaak.

Eerst en vooral hebben zeedieren een sterke behoefte aan zuurstof en zeedieren van onze Noordzee verdragen ook geen sterke temperatuurschommelingen, zeker niet naar de warme kant. Het komt er dus op aan de gevangen buit van zuurstofrijk water met een konstante lage temperatuur te voorzien.

Een zeer eenvoudige methode om gevangen diertjes van op de golfbreker, de dijk of het strand goed fit te houden is het regelmatig verversen van het zeeewater dat bij de hand is. Wanneer we bij tussenpozen met de vingers slaan in de transportemmer kunnen we het water ook beluchten. In de handel bestaan er op batterijtjes werkende luchtpompjes die aan de rand van een emmer kunnen bevestigd worden. Een luchtbedvoetpomp kan ook dienstig zijn. We verbinden er een luchtslangetje aan naar de emmer, pompen wat met de voet en onze gevangen visjes krijgen de nodige zuurstof.

Als het transport maar enkele uurtjes duurt zijn dat goede oplossingen en vergeet ook niet hoe groter de hoeveelheid water hoe beter.

Voor transport van langere duur hebben we ander materiaal nodig. Zo hebben we bijvoorbeeld een goed resultaat met een frigobox.

Het eerste voordeel daaraan is dat de watertemperatuur goed constant blijft. Voor de zuurstofvoorziening is het nodig dat er in het deksel van de frigobox twee gaatjes geboord worden, eentje voor een luchtslangetje door te laten en eentje voor de ontluchting. Een luchtpompje op batterijtjes zorgt voor de zuurstoftoevoer en wanneer je het transport met de auto doet bestaan er luchtpompjes die een speciale stekker hebben passende op de sigarettenaansteker

*

van de wagen en werkende op 6 of 12 volt.

Zo hebben we nog met goed resultaat levende zeedieren overgebracht van Bretagne naar het Noordzee-Aquarium.

Schelpdieren, zoals schaalhorens, alikruiken, tolhorens en ook krabbetjes kun je gemakkelijk transporteren in plasticen zakjes die we afsluiten met een elastiekje nadat we er eerst wat vers fris water ingedaan en er wat lucht ingeblazen hebben. Als je kan voeg er ook wat verse zeevieren bij en vervoer dan de zakjes donker, want tijdens het donkere transport zorgen de vieren voor wat zuurstof. Denk aan de fotosynthese.

Gevangen zeedieren aan boord van vissersvaartuigen levend houden vraagt een zeer speciale aandacht.

De dieren worden al erg tegen elkaar geperst in de netkuil tijdens het slepen zonder te spreken van de kwetsuren die ze daarbij kunnen oplopen. Vervolgens bij het bovenhalen van het net is er een snelle overgang van waterduk wat voor gevolg heeft dat vooral rondvissen bij het boven komen een opgezwollen zwemblaas hebben. Daarop zijn de dieren bloot gesteld aan verstikking want ze blijven toch enkele minuten buiten het water vooraleer ze kunnen gepakt worden. Wanneer nu de vangst uitgestort wordt op het dek komt het erop aan de gewenste vissen te grijpen die bovenaan liggen en deze zo snel mogelijk over te brengen in een emmer met zeewater en daarna naar een groter reservoir verder op het schip. Ook hier is een elektrische luchtpomp nodig en waterverversing. Als het allemaal lukt en er dieren in leven kunnen gehouden worden zijn ze nog niet in het Aqsuarium. Wanneer het schip dan binnen komt in de thuishaven moet er nog een verdere transport gebeuren. Wat betreft de garnaalschepen die gewoonlijk dicht bij het Aquarium aanmeren is dat geen groot probleem, ook nog niet voor schepen die aanleggen bij de Oostendse vismijn omdat de levende zeedieren kunnen overgebracht worden naar de Eurohal waar ook aquaria zijn. Anders is het met de aanbrengende schepen van Zeebrugge en Nieuwpoort. Dan moet de reder of schipper de aquariummensen telefonisch verwittigen van het uur van aankomst van het schip. Kwestie is dat men gereed staat om de levende zeedieren zo vlug mogelijk in kuipen met de auto over te brengen naar het Noordzee-aquarium zij het van Zeebrugge vooral of van Nieuwpoort. En zo kan bv. onze gids-promotor aan de aquariumbezoeker vertellen dat de driedradige meun, die ze daar zien zwemmen in één van de bakken, aangebracht werd door de Z.92 van de visgronden in het Bristolkanaal, zo wat een duizend kilometer van Oostende en bij zijn aankomst in België het dier nog moest overgebracht worden van Zeebrugge naar Oostende. Ons klein Noordzee-aquarium moet wat betreft soortenaantal van de Noordzee niet onderdoen voor de grotere instellingen in het buitenland omdat onze vissers zich de moeite getroosten levend materiaal mee te brengen van verscheidene visgronden. Het is dank zij onze vissers dat er zoveel mensen een stukje van de zeebiologie beter leren kennen. We zijn alle vissers bijzonder dankbaar om wat ze onbaatzuchtig doen voor het Noordzee-aquarium te Oostende.

Robert Coelus

Het eerste zee-aquarium te Oostende

In ons tijdschrift nr 4 van de tweede trimester 1991 is er een artikel verschenen onder de titel 'een natte attractie uit 1894'.

Het eerste zeeaquarium te Oostende was van 1894 tot 1914 gevestigd op de hoek van de Louizastraat en de Van Iseghemlaan.

Nu heeft ons medelid Emiel Smislaert zich de moeite getroost om de historiek van dit aquarium wat verder uit te diepen.

Op donderdag 17 december 1992 te 20.30 u komt hij zijn opzoekingen voorstellen in de zaal van de Vereniging voor Vlaamse Familiekunde (VVF), Dr. Colenstraat Oostende.

Deze voordracht met dia's gebeurt in het kader van de programmatie van de heemkring De Plate.

Alle vrienden van het noordzee-aquarium Oostende zijn van harte uitgenodigd op deze voordracht.

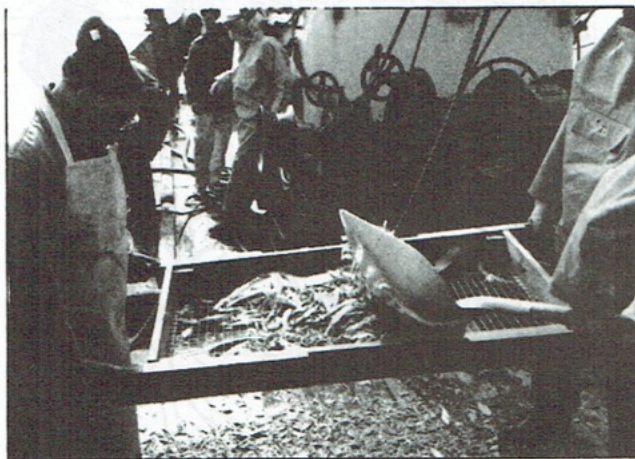
Na de diavoorstelling van ongeveer een uurtje nog gezellig samenzijn in het cafeetje.



De Garnaal

De lekkernij van onze kust, de vulling van tomaat crevette, de garnaal- het kleine grijze beestje daar ergens tussen de stenen en het zand van het aquarium, de broodwinning van onze garnaaalvisser.

De laatste jaren zakt de prijs voor de consumptiegarnaal onrustwekkend voor degenen die er van leven moeten. Dit komt omdat het aanbod vanuit Nederland de prijzen bij ons drukt. De aanvoer in Nederland is dan zo groot dat ook daar de prijzen gezakt zijn, en hiermee gaat onze Belgische broze markt mee zakken. Het is in Nederland echter een alternatief voor de kleine tongenvangers die hun tongenquotum opgevist hebben om dan goed uitgerust de ganse week door garnaal te vissen, zodoende voor een grotere aanvoer dan in het verleden van de grijze garnaal te zorgen, de kleinere garnaaalvangers in België, Nederland en Duitsland met deze gang van zaken de das omdoend. Het is goed voor de verbruiker, alhoewel deze dan ook weer niet zoveel geniet van deze prijsduikingen omdat de verkoopcentra's die prijzen niet evenredig laten dalen. Er is wat te doen om deze garnaal die bij zachte winters gans het jaar door op onze kust te vangen zijn. De grijze garnaal, dat is de naam, ook de kleur van de schaaldieren vooraleer ze aan boord per gemiddeld 12 kg in de kookketel gekookt worden. Tussen dat de vangst op dek ligt en het verwerken ervan ligt er niet zo veel tijd, tien minuten na het winden worden de eerste garnalen gekookt, na slepen die in de zomermaanden gemiddeld één uur duren, en de wintermaanden slepen van gemiddeld twee uur. De garnaalmaand bij uitstek is uiteraard september wanneer de grootste hoeveelheid op de kust te vangen zijn. De maanden voordien ziet men stelselmatig van week tot week deze garnaal groeien, in de lente en eerste zomermaanden zit er nog veel kleine garnaal, die dan door de zeef vallen en niet voor consumptie



Garnalen zeven aan boord van O 29, op de oude manier

bestemd zijn.. In de maanden erna ziet men deze kleine garnaaletjes steeds groeien totdat ze in september reeds redelijk grote kwaliteit zijn. We kennen ook onze garnalkoning te Oostende, maar dat is dan geen schaaldier, maar wel de schipper die gedurende het jaar de meeste garnaal op de markt gezet heeft.

Eddy Serie

Red de Dolfijnen

Dolfijnen, die lieve zeezoogdieren die we zo graag bewonderen in een dolfinarium waar ze ten behoeve van ons plezier allerlei kunstjes uithalen en hun intelligentie laten blijken.

Maar voor de dolfijnenfamilie is de mens niet alleen een vriend maar ook de ergste vijand. Tijdens de laatste twintig jaar werden zo jaarlijks wereldwijd van de 32 soorten dolfijnen een miljoen exemplaren nutteloos gedood. In voedselrijke zeegebieden komen dolfijnen in kudden bij elkaar. Dat zijn ook de gebieden waar door de mens wordt gevestigd. Sinds de massale invoering van de drijfnetten in de jaren 80 zijn dit voor 70 % de wereldwijde dolfijndoders. In 1990 heeft de U.S. Maritieme Commissie geschat dat er een slordige 40 000 km drijfnetten in de wereldzeeën waren uitgezet, genoeg om de ganse evenaar te omspannen. Moderne netten zijn uit nylon vervaardigd, een grondstof die niet verteert of oprot. Wanneer er drijfnetten door bv. stormen verloren gaan dan blijven die verder vissen en worden echte spooknetten. Niemand kan zeggen hoeveel zeeleven ze dan nog vernietigen. Een resolutie van de Verenigde Naties wil alle drijfnetten verbieden bij het einde van 1992.

Men schat ook dat het jaarlijks aantal dolfijnen die gedood worden door het ringzegennet (purse seine) de honderdduizend overtreft. Scholen tonijnen en dolfijnen komen dikwijls voor bij elkaar vooral in het oostelijk deel van de Pacific. Tonijnvangers hebben nu een systeem uitgevonden om gevangen dolfijnen weer vrij te laten. In het achterste gedeelte van het purse-seine net is een fijnmazig inzetstuk of medina, daarin kunnen de dolfijnen niet verstikken. Een hulpbootje jaagt dan de gevangen dolfijnen naar het achterste gedeelte van de ring alwaar ze over de rand kunnen ontsnappen terwijl de tonijnen meestal naar beneden duiken.. Amerikaanse tonijnvissers werken tegenwoordig met duikers die zich in het ringzegennet bevinden om de dolfijnen te bevrijden. Zo heeft men thans 'the Dolphin kill' teruggebracht tot ongeveer 20 000 per jaar, wat nog veel te veel is. Een andere bedreiging voor de dolfijnenfamilie is de vervuiling van het zeewater en de geluidsverstoring door boten. Zo zijn de tuimelaars en de bruinvissen in de Noordzee en het Kanaal zeer sterk afgenomen. Een bruinvis in de Scheldemonding is een grote zeldzaamheid geworden. Ik heb er nog een paar gezien, maar dat was in 1950 tijdens een overtocht met de veerboot van Breskens naar Vlissingen.

(Naar National Geographic sept92)

Bretoense en Normandische aquariums

De kusten van Normandië en Bretagne kennen grote getijden.

Tijdens springtij is een verval van meer dan 12 meter geen uitzondering. In het voor- en najaar situeren zich "les grandes marées" met coëfficiënten tot 115. Als voorbeeld was op 27 september '92 de waterstand te St Malo 12,75 m boven het nulvlak bij hoog water en 0,75 m bij laagwater.

De week van de sterke getijden heb ik te baat genomen om op de stranden van de Côte d'Emeraude wat zeeschatten te gaan zoeken. Zoals altijd waren de levende kokkels, tapijtschelpen, wulken, fuikhorens enz. massaal te vinden. Jonge St Jakobsschelpen klapperden in enkele kleine kelletjes en wilden blijkbaar naar dieper water dat er niet meer was.

Bij zeer laag water komt op een plaatsje in de omgeving van Dinard een kleiplaat droog en daar zijn de grote boormossels (pholas dactylus) te vinden. Het kost wel veel moeite een paar levende exemplaren te bemachtigen, want die tweekleppigen die nog een drietal accessoirische schelpstukken hebben leven verborgen op een veertigtal centimeter diep in de klei. Gezien de tijd van laagwater in de namiddag viel en dagelijks opschoof met ongeveer veertig minuten waren de laatste dagen van de week wat moeilijker om zeediertjes te zoeken. Dan maar van de nood een deugd maken en de schatten van de zee gaan bewonderen in verschillende musea van de Bretoense en Normandische kust.



STEDEC N.V.

ir. architect
koenraad coelus

zaakvoerder

studiebureau voor stabiliteit van gebouwen en
konstructies in staal en beton
stabiliteit - kwaliteitskontrolle - prefabelementen

iepersestraat 157 - 8800 ROESELARE
TEL: 051 / 22 41 76 — fax: 051 / 22 91 01

Het aquarium van Saint-Malo

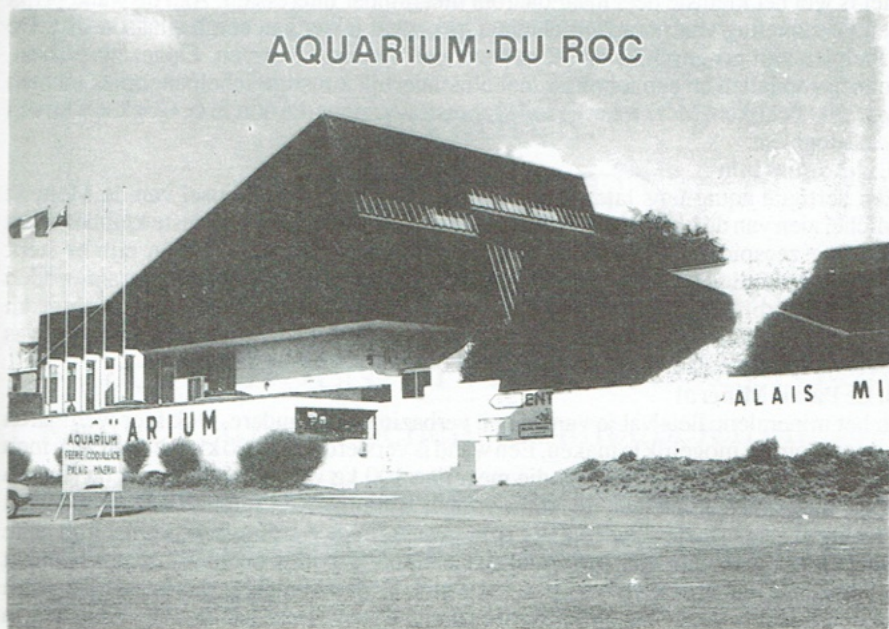
Saint-Malo is een havenstad waarvan het centrum volledig ommuurd is. De stad is niet alleen beroemd omdat de Franse Schrijvers Chateaubriand en Laménais er woonden maar eveneens voor de kapers of "corsaires" Duguay en Surcouf. Deze stoutmoedige kapiteins mochten van hun koning in de 17 e en 18 e eeuw vreemde zeeschepen aanvallen en uitplunderen. Zo brachten ze heel wat schade toe aan de Engelse, de Hollandse en de Spaanse vloten.

Binnen in de intra-murosstad en rechts van de grote ingangspoort is het aquarium gevestigd. Het bestaat uit een galerij van 120 meter lang met meer dan 100 aquariums, allemaal op één rij tegen de rotswanden van de stadsomheining. Men kan er vissen en schaaldieren van de Noordzee bewonderen en ook fauna van de Middellandse Zee en de koraalzeeën.

In de laatste grote bak zwemmen twee zeeschildpadden. De donkere wandelgang voor de bezoekers is tamelijk smal en ziet er wat slorig en vuil uit, maar de sterk verlichte aquariums met veel kleurrijke vissen doen je dat vergeten. De instelling is privaat bezit en moet zichzelf bedruipen.

Een feeëriek wereld te Granville

Eveneens in de baai van de Mont St Michel ligt de havenstad Granville; zo wat een beetje de tegenhanger van Malo. De bovenstad werd op een lange rotsenkaap gebouwd en ziet er nog steeds uit als een middeleeuwse versterkte vesting. Er zijn nog huizen uit de 16 e eeuw in granietblokken gebouwd. Het was nu de derde keer dat ik de stad bezocht en telkens woei er een hevige wind. De Franse historicus Jules Michelet (1798-





1874) die enkele jaren te Granville verbleef schreef vroeger al: *"Granville, lieu original de grand vent, frais salubre et de soufflé héroïque."* Op het einde van de rotskaap is een complex gebouwd waar niet minder dan vier musea en een aquarium.

1. La Feërie des coquillages

De droom van een klein meisje van het

eiland Chausey werd hier werkelijkheid. Men heeft er met een groep vrijwilligers en kunstenaars er vijftien jaar aan gewerkt om deze toverwereld van de schelpen te realiseren. Meer dan 2000 bloemen in schelpen sieren de muren. De tempel van Angkor en de moskee van Kaïro zijn er op schaal in schelpen uitgewerkt. De Italiaanse tuin en de zeemeerminfontein trekken de meeste aandacht. Men kijkt zijn ogen uit op maskers en dierenfiguren volledig in schelpen om dan verder vol verbazing te staan voor de wonderlijke verlichte grot met drie ton koralen uit tropische zeeën.

2. Het Marinemuseum

Het is wel het kleinste deel maar daarom niet minder interessant. Aan de wand prijkt een verzameling van noordzeeschelpen, per soort telkens in een beglaasde lijst. De schelpjes zijn zo geschikt dat ze telkens een figuurtje vormen. Opgezette vissen, scheepsmodellen en een toonkast met uitzonderlijk kunstige schelpenpopjes moeten we zeker bekijken. Merkwaardig is de grootste zeespons die ooit in de Griekse wateren werd opgevist.

3. Het aquarium

Een dertigtal aquariums laten u de rijke fauna en flora van de baai van de Mont St Michel zien van de kleine grondeltjes tot de grote haaien, van de kleinste krabbetjes tot de grote zeespinnen. De roggengfamilie en de fel gekleurde lipvissen zijn er sterk vertegenwoordigd. Vooraleer in een Japans tuintje terecht te komen met wat siereenden moet je voorbij het zwembad van een woeste oorrob (Otarie bironia) die geschonken werd door de Zoo van Krakau (Polen). 't Scheen dat hij daar geen beste maatjes was met zijn soortgenoten.

4. Le Palais Minéral

In het mineralenpaleis val je van de ene verbazing in de andere. Ook hier werd jaren gewerkt om dit mogelijk te maken. Een wand is versierd met 8500 kleine agaten en men ziet er een goede van amethyste die meer dan 100 kg weegt. Mythologische figuren zoals draken, eenhoorns en de blauwe vogel zijn uitgewerkt in half edelstenen. Een grot werd samengesteld met 300 kg roze kwarts. In de astrologische kamer zijn al de figuren van de dierenriem in mozaïeken van mineralen uitgebeeld. Plots gaat het licht uit en alleen een kristallen bol op een voetstuk blijft toverachtig schitteren. Een stem zegt op donkere toon: "Sta op het tapijt en doe een wens. Deze nacht zal uw wens nog in vervulling gaan." Verder in vele verlichte wandkasten kan je mineralen van alle



werelddelen zien telkens met de naam en de vindplaats.

5. Het vlinderparadijs

Het is weer een symfonie van kleuren in de vleugels van deze insecten. Misschien wel een enige tentoonstelling in Europa.

Twintig jaar onderzoekswerk heeft het gekost om die vlinderverzameling van de tropische regenwouden, de jungle en het amazonegebied bij elkaar te brengen. Vogelspinnen en gouden kevers zijn er ook naast wandelende takken en boombladvlinders.

Het Aquarium van Courseulles sur Mer

Het was hier dat op 6 juni 1944 (D-Day) de Canadezen van de derde divisie voet aan wal zetten bij de lading in Normandië.

Op 12 juni 44 kwam Winston Churchill daar aan land, gevolgd door Generaal de Gaulle op 14 juni en koning George VI van Engeland op 15 juni. Op de dijk van Courseulles staat nog een oorlogstank die herinnert aan die donkere tijd en een beetje verderop op een nieuwe dijk voor het strand zien we een splinternieuw gebouw waarop in grote letters prijkt "Visitez la Mer".

Binnen in dit gebouw is sedert drie jaar op grandioze wijze een wereldschelpenverzameling tentoongesteld.

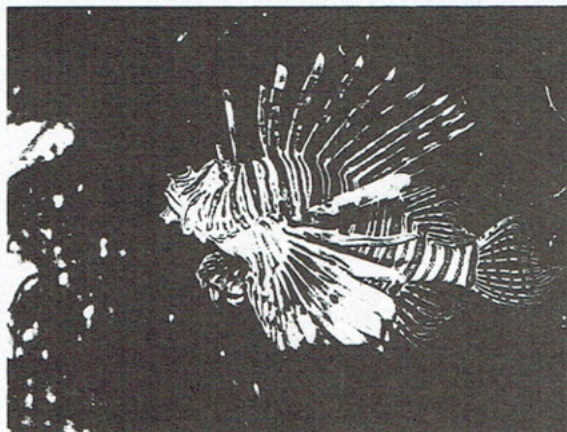
Roger Degouet was eertijds de koster van de

Carmelkapel te Lisieux. In zijn vrije tijd verzamelde en bestudeerde hij schelpen van heel de wereld. Deze unieke kollektie van meer dan 5000 soorten wordt hier op een zeer attractieve wijze tentoongesteld. Men moet de tentoonstelling spiraalsgewijze doorlopen, als 't ware de gangen of windingen van een schelp volgen. De schelpdieren zijn er gerangschikt per families. Onze noordzeeschelpen zijn er niet afzonderlijk te zien maar komen voor tussen de andere.

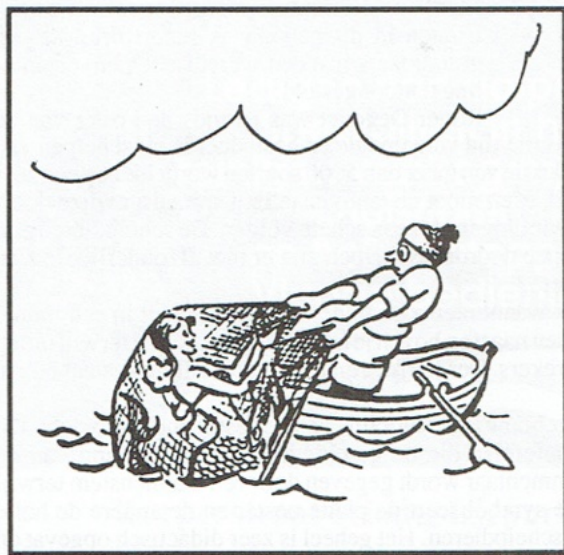
In het nieuw aquariumcomplex waant men zich onder de zee. Je moet in een tunnel gaan, waar je onze noordzeevissen naast en boven je hoofd ziet zwemmen terwijl uitleg verschaft wordt langs de luidsprekers. Dergelijke aquariumvoorstelling bestaat ook in La Rochelle.

In de bovenverdieping van het gebouw is het diorama van de oester ondergebracht. Dit diorama omvat verschillende tafereelen die de geschiedenis en de werking van de oesterkultuur belichten. De kommentaar wordt gegeven door een mannenstem terwijl twee vrouwenstemmen (de ene symboliseert de platte oester en de andere de holle oester) fungeren als sprekende schelpdieren. Het geheel is zeer didactisch opgevat en zo verneem je op het einde dat het eten van 12 rauwe oesters gelijk staat met het eten van

AQUARIUM de écologique TROUVILLE



Rascasse volante



Een wonderbare visvangst

100 gr. biefstuk.

Het Aquarium van Trouville

Deauville en Trouville zijn twee naast elkaar liggende badsteden aan de Seine baai. Te Trouville is er geen dijk, maar voor het strand is een promenade in planken aangebracht. Halfweg deze promenade wijst een klein bord naar een nieuw aquariumgebouw met een expositieoppervlakte van 600 m² en 75 aquariums of vivariums. De sectie zeefauna en flora omvat 32 bakken met dieren en planten uit de Noordzee en de grootste bak van 6 m lang is bestemd voor de haaien. De sectie reptielen met negen vivariums is voorbehouden voor reptielen van de ekwatoriale wouden. Men ziet er een python slang van 5 meter lang die 80 kg weegt.

De sectie zoetwater omvat 30 bakken met Europese vissen zoals karpers, brasems, voorns enz. en daarnaast vele tropische vissen.

Bij deze drie tentoonstellingen heeft men zeer goed getracht het natuurlijk milieu van de dieren weer te geven. Zo zien we een amazonegebied, een mangrove en een bamboebos. Even kon ik een kijkje achter de coulissen nemen en daar zag ik twee biologen aan het werk tussen de vele flesjes en stolpjes en verschillende mikroskopen van een modern uitgerust labo.

R.C.



Aquarium Discus

Stenenstraat 16/18 — 8400 Oostende
Tel: 059 / 50 42 17 — Fax: 059 / 80 89 92

De grootste
aquariumzaak van
beide Vlaanderen
Grote keus van zoet- en
zeewatervissen, ook
lagere zeediersoorten
Alle toebehoren voor
aquaria

Ons gazetje

1. De Kulturele Raad Oostende bestaat 25 jaar. Dit wordt gevierd op 24 oktober in de Ambassadeurszaal van het Kursaal met het Koncert Ensemble Eugène Ysaye i.s.m. Muziekconservatorium en Fonds Georges Maes. Op het programma Pianokwartetten van Mozart en Lekeu en het Forellen-kwintet van F. Schubert. Aanvang 20.30 u. Toegangsprijs 350 fr. Kaarten te bekomen in het Aquarium.

2. Heel wat meer bezoekers in het Aquarium dan vorig jaar.

De minder goede weersomstandigheden zorgen er voor dat toeristen meer de musea bezoeken. Om het seizoen te besluiten brak de voorruit van de achterste rechtse aquariumbak. De lege bak staat er nu triestig bij en wacht op vlugge herstelling. Vermoedelijke kostprijs +_ 20.000 Fr.

3. Van 7 sept. tot 13 sept. werd de Oostendse Visserskaai herschapen in een 'pitlane' voor de Belgian Grand Prix Offshore Championship. Het aquarium moest tijdens die periode gesloten worden wat natuurlijk een streep is in de rekening van het bezoekersaantal.

4. Het Marien-Ekologisch Centrum organiseert telkens op zaterdag geleide strandwandelingen. Bekwame natuurgidsen doen u de rijkdom van ons Noordzeestrand ontdekken. Wenst u meer te weten? Neem contact met het Centrum Langestraat 73 8400 Oostende tel: 059/80 67 66. Het centrum is dagelijks open tijdens de werkuren.

5. De kunstfotograaf W. Decler van ART DECO is foto's komen trekken van vissen in het Aquarium. Bedoeling is wandplaten 'Noordzeevissen' te ontwerpen ten behoeve van de propagandadienst voor afzet van visprodukten.

6. Radio 't Visschertje vierde het tienjarig bestaan op zaterdag 12 september. Een warme proficiat aan de Voorzitter, de Sekretaris en alle medewerkers. Ad multos annos.

7. Tijdens de vakantiemaanden hebben twee jobstudenten respectievelijk in juli en augustus loketbediende gespeeld in het Aquarium.

8. Er was een dubbeldekkersbus nodig voor de herfstreis op zaterdag 19 september. 81 vrienden van het Noordzee-Aquarium bezochten het natuurmuseum te Gent, staken de voeten onder tafel te Terneuzen, maakten de grote rondvaart in de dokken van Antwerpen en besloten de dag met een bezoek aan Hoeilaart waar ze de verlichte avondstoet "Hoeilaart ontdekt Amerika" zagen en genoten van het Druivenfestival. Een leuke autobusband zorgde ervoor dat we in de late uurtjes thuiskwamen.

9. Het derde ledenfeest is gepland op zaterdag 13 februari 1993. Meer daarover in ons volgend ledenblad.